

VYSOKÁ ŠKOLA:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE, LÉKAŘSKÁ FAKULTA V PLZNI

Rozvojový projekt na rok 2008

Formulář pro závěrečnou zprávu

Program: 3. program na rozvoj přístrojového vybavení a moderních technologií

Podprogram: c) tvorba multimediálních vzdělávacích pomůcek

Název projektu:

SYSTEM POSTUPNÉHO ROZVOJE DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ STUDENTŮ NA LF
(víceletý projekt RUK)

Období řešení projektu:

Od: 2005

Do: cca 2010

Dotace (v tis. Kč)	Celkem:	Z toho běžné finanční prostředky:	Z toho kapitálové finanční prostředky:
Požadavek	1 937	1 937	0
Čerpáno	1 937	1 937	0

ZÁKLADNÍ INFORMACE

	Hlavní řešitel	Kontaktní osoba
Jméno:	MUDr. Lukáš Bolek, Ph.D.	MUDr. Lukáš Bolek, Ph.D. (v nepřítomnosti Mgr. Martin Navrátil)
Podpis:		
Fakulta/Součást	Lékařská fakulta v Plzni	Lékařská fakulta v Plzni
Adresa/Web:	UK v Praze, LF v Plzni, Biofyzikální ústav – Oddělení výuky a aplikací výpočetní techniky, Karlovarská 48, 301 66 Plzeň http://ovavt.lfp.cuni.cz	UK v Praze, LF v Plzni, Biofyzikální ústav – Oddělení výuky a aplikací výpočetní techniky, Karlovarská 48, 301 66 Plzeň http://ovavt.lfp.cuni.cz
Telefon:	377593210,215 mob.: 603 823064	377593210,215 mob.: 603 823064 (377593235, 21, mob.: 602 212206)
E-mail:	bolek@dante.lfp.cuni.cz	bolek@dante.lfp.cuni.cz (navratil@dante.lfp.cuni.cz)

Jméno rektora:	Prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc.
Podpis:	
Datum:	
Razítko školy:	

ZPRÁVA O PRŮBĚHU ŘEŠENÍ PROJEKTU

Cíle projektu	Uveďte předem stanovené cíle a u každého z nich uveďte, do jaké míry byl splněn, případně důvod, proč splněn nebyl.		
	<p><i>Stanovené cíle na r. 2008:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Vyškolit další zájemce o práci se systémem MOODLE</i> 2. <i>Vytvořit či významně rozšířit nebo zkvalitnit cca 15 kurzů elektronického vzdělávání, viz Příloha 1. a Příloha 2. v závěru předkládaného projektu.</i> 3. <i>Splnit vše tak, aby bylo možno napsat žádost o pokračování projektu</i> <p>Veškeré výše uvedené cíle byly splněny, v některých případech i překročeny. Detailní informace o plnění cílů jsou uvedeny v Příloze 1.</p>		
Kontrolovatelné výstupy	Uveďte stanovené kontrolovatelné výstupy projektu a do jaké míry byly splněny, případně důvod, proč splněny nebyly.		
	<p><i>Předpokládané kontrolovatelné výstupy na r. 2008 a stav jejich plnění:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Nově vyškolení zaměstnanci LF</i> Splněno – možno dokladovat rozšířeným počtem pracovníků, kteří se v r. 2008 stali novými tvůrci elektronických materiálů v systému MOODLE; v rámci tohoto projektu byli vyškoleni nejen další pracovníci zúčastněných ústavů, ale též další učitelé LF mimo tento projekt – např. z chirurgické, stomatologické a II. interní kliniky – celkem se jedná nejméně o 10 pracovníků. 2. <i>Existence nových kurzů v rámci výuky zúčastněných ústavů (viditelné na webových stránkách systému MOODLE fakulty)</i> Splněno. Bylo nově vytvořeno či výrazně rozšířeno 15 kurzů, které využívají studenti všech ročníků i směrů LF v Plzni (cca 1450 studentů). Rozsah kurzů je ekvivalentní cca 150 hodinám prezenční výuky a obsahují materiály s animacemi a rozsáhlou textovou i obrazovou dokumentací, a to v některých případech zcela unikátní (např. obrazové tabule v oboru biologie). Kurzy vytvářelo 8 týmů pracovníků z různých ústavů a oddělení LF. Vše je viditelné na webových stránkách fakulty – http://ovavt.lfp.cuni.cz (na požádání poskytneme přístupové informace). Bližší informace k plnění cílů a výstupů jsou k dispozici níže v Příloze 1. a v Příloze 2. 3. <i>Sepsaná žádost o pokračování projektu</i> Splněno – doložitelné žádostí odeslanou na MŠMT 		
Změny v řešení	Pokud došlo v průběhu řešení ke změnám, uveďte je, vysvětlete příčinu, v případě, že jste žádali o jejich povolení MŠMT, uveďte čj. vyřízení této žádosti.		
	č.	Jednotlivé změny (přidejte řádky podle potřeby)	Zdůvodnění (případně čj. vyřízení žádosti na MŠMT)
	1	-	Řešení projektu probíhalo dle předem stanovených cílů a nijak nevybočilo z pravidel MŠMT pro plnění rozvojových projektů, proto zde žádné změny neuvádíme.
Přehled o pokračujícím projektu	Pokud se jedná o pokračující projekt, uveďte, od kdy se realizuje a kolik finančních prostředků již bylo vyčerpáno. V případě, že je plánováno pokračování projektu v dalších letech, uveďte výhled do budoucna.		
	Rok realizace	Čerpání fin. prostředků (souhrnný údaj)	Poznámka (případně výhled do budoucna)
	2004	475	Projekt v rámci integr. projektu UK „Tvorba multimediálních vzdělávacích pomůcek“
	2005	1 134	dtto
	2006	1 398	dtto
	2007	1 556	dtto
	2008	1 937	Projekt v rámci integrovaného projektu UK „Tvorba multimediálních vzdělávacích pomůcek“ končí, pokračování projektu bude v r. 2009 jako samostatný projekt LF
	2009	2 098	

PŘÍLOHA 1.

Název kurzu	Kurz je (bude) využíván od	Náhrada vyuč. hodin	Rozsah ekvivalentní počtu stran A4	Počet obrázků	Animace	Počet studentů kteří využívají či budou využívat kurz	Počet kreditů	Jiné informace - např. prezentace na konferencích atd.
Prostorová schémata vybraných krajín trupu (ANATOMIE)	1.10. 2008	30	60	30	ano	200	5	MEFANET
Transverzální řezy horní a dolní končetinou (ANATOMIE)	1.10. 2008	10	20	23	ano	200	5	MEFANET
Fotografický atlas pyramidy (ANATOMIE)	1.10. 2008	5	10	23	ano	240	5	MEFANET
Teorie ošetrovatelství (ARK)	2009	8	25	0	-	-	-	-
Ošetrovatelské postupy (ARK)	2010	7	19	4+1tab	-	-	-	-
Základy anestézie, intenzivní a resuscitační péče (ARK)	2011	15	49	50+1tab. +1 schema	-	-	-	-
Potápěčská medicína a baromedicína (BIOFYZIKA)	1.10. 2008	30	50	350	-	20	6	-
Obecná farmakologie (FARMAKOLOGIE)	15.2. 2009	15	50	35	-	160	9	-
EKG (FYZIOLOGIE)	L.S. 2009	10	35	30+1tab.	ano	250/50 (VL/ZL)	22/16	MEFANET
EEG (FYZIOLOGIE)	1.10. 2008	5	20	12	-	250/50 (VL/ZL)	22/16	-
Cardiac cycle (FYZIOLOGIE)	1.10. 2008	15	12	22	ano	60/20	7	MEFANET
Etika v medicíně (SOCIÁLNÍ LÉKAŘSTVÍ)	1.10. 2008	20	130	0	0	240+172 (5.ZL 5.VL+ 6. VL)	8	-
Lékařská statistika (OVAVT)	pilotní kurz od 02/2008 - plná verze 03/2009	14	52	63	6	30 - 40	kurz pro postgraduální studium	výuková formálně blended learning

PŘÍLOHA 2.

Podrobnější zprávy jednotlivých řešitelských kolektivů o řešení projektu v r. 2008

1. ANATOMIE

Zpráva o plnění dílčích úkolů

v rámci projektu elektronického vzdělávání 2008

Na ústavu anatomie jsme v roce 2008 připravili 3 výukové kurzy zahrnuté do tématiky Topografické anatomie II v celkovém rozsahu 25 výukových hodin.

1. *Prostorová schémata vybraných krajin trupu – 10 výukových hodin*
2. *Stěžejní transversální řezy horní a dolní končetinou - 10 výukových hodin*
3. *Fotografický atlas modelu pyramidy - 5 výukových hodin*

Řešitelé : Doc. Dr. P. Fiala, CSc.
As. Dr. L. Pavlíková

V ý s l e d k y :

Všechna tři uvedená témata souvisejí navzájem : jde o prostorově komplikované krajiny, které při studiu činí studentům potíže a to zejména při vytváření si správné prostorové představy u řady struktur , které přicházejí ze sousedních krajin . Cílem úkolu bylo vytvořit schémata , která jsou pro studenty srozumitelná, usnadňují orientaci v krajinách a umožňují využít dosavadní znalosti ze systematické anatomie.

Ad 1: Byla vytvořena série schémat **transverzálních řezů trupem** , kde jsou zobrazeny polohy jednotlivých orgánů , cév a nervů. Tyto struktury je možno na sériích řezů sledovat a lokalizovat je v různých úrovních s ohledem na skeletotopii a syntopii. Řezy jsou koncipovány tak, aby vytvořily základ pro pochopení polohy struktur na snímcích CT a MR a jsou tedy s výhodou využitelné i pro opakování ve vyšších ročnících . Doprovodná schémata složitějších prostorů trupu vhodně vysvětlují syntopii orgánů.

Ad 2: Tento úkol navazuje na již vytvořený základní kurs o průběhu svalů na končetinách těla člověka (rok 2007). Na obou končetinách může nyní student na **schématech příčných řezů** sledovat uložení svalů a doprovodných struktur v osteofasciálních prostorech. Stejně jako u předchozího úkolu studium syntopických vztahů představuje základ pro porozumění snímkům CT a MR.

Ad 3: Třetí úkol byl technicky nejnáročnější. Cílem úkolu bylo vytvořit **soubor snímků řezů kostí spánkovou**, které usnadní studentům studium zejména vnitřních poměrů v kosti, tedy středoušní dutiny, průběhu velkých cév (a.carotis interna, v.jugularis interna) a nervů (n.facialis, n.vestibulocochlearis). V minulosti bylo vytvořeno několik modelů skalní kosti (pars petrosa ossis temporalis) , které nedovolují průhledy kostí a tedy vytvoření jisté představy o vnitřních prostorech v kosti. S ohledem na fakt, že tato kost je klinicky významná (pro ušní lékařství), je studium této kosti v curricula anatomie pevně stanoveno a studentům tato kost činí trvale potíže. Na základě postupně zhotovených výbrusů nativní spánkovou kostí jsme vytvořili soubor snímků, které výrazně usnadní pochopení vnitřních poměrů v kosti. S výhodou lze tento atlas využít i pro opakování pro studium otolaryngologie .

2. ARK

Autoři: Doc. MUDr. Václav Fessler, CSs, as. Bc. Jana Kašpárková, Oddělení ošetrovatelství ARK LF UK a FN v Plzni

Klíč: pro kurz Teorie ošetrovatelství – **pacient**

Ošetrovatelské postupy – **postupy**

Základy anesteziologie, intenzivní a resuscitační péče – **arip**

Názvy kurzů, stručná charakteristika:

1. Teorie ošetrovatelství

V kurzu jsme navázali na již vzniklá témata z okruhu Principy moderního ošetrovatelství. Studenti se teoreticky seznámí se strukturou a náplní/obsahem **teoretických ošetrovatelských modelů (1) a přiblíží si jednotlivé modely (2)**.

2. Ošetrovatelské postupy

V ošetrovatelských postupech jsme přichystali pro studenty další teoreticko-praktická témata zaměřená na **sledování nemocného v ošetrovatelské péči z hlediska klinického, přístrojového a laboratorního sledování (1)**, zvláštní kapitolu jsme věnovali **bilančnímu sledování a hodnocení (2)** a obecně jsme pojali téma **péče o tepelný komfort nemocného (3)**.

3. Základy anesteziologie, intenzivní a resuscitační péče

Kurz jsme doplnili o témata **příjem zraněného a nemocného na intenzivní péči (1) a přijímací oddělení emergency**

(2). Podařilo se nám zpracovat celek **Kardiopulmonální resuscitace ve třech tématech – úvodní přednáška (3), základní neodkladná resuscitace (4) a rozšířená neodkladná resuscitace včetně algoritmů KPR a obrázků (5)**. Tento celek by měl studentům usnadnit přípravu na praktická cvičení v KPR na fantomových modelech.

Všechna témata navazují na již vzniklá v daných kurzech.

Odhadovaný počet stránek cca 35 A4 **máme 77 A4**

Odhadovaný počet obrázků cca 30 **máme 54 obrázků, 6 tabulek, 1 schéma**

Shrnutí – dosažené závazky

Zavázali jsme se vytvořit kurzy ekvivalentní **20 hodinám** prezenční výuky, které jsme díky celku kardiopulmonální resuscitace navrhli o dalších 10 hodin – **vytvořili** jsme kurzy ve **30 hodinové** dotaci

Kromě zpracovávání témat se průběžně věnujeme úpravě našich stránek podle požadavků pro distanční vzdělávání.

Co je jinak

Podle potřeby jsme prováděli drobné změny oproti závazkům

- v kurzu ošetrovatelské postupy jsme téma **péče o tepelný komfort nemocného připravili obecně, hypotermii a hypertermii** zpracujeme následně jako samostatná témata, kterým je potřeba věnovat více času a prostoru

Co chybí

Pro velký rozsah a náročnost tématu se nám k dnešnímu datu nepodařilo vytvořit celé *téma přehled jednotlivých teoretických ošetrovatelských modelů*. T.č. je do Moodleho zpracovaná **pouze ¼** a celé téma **bude do konce kalendářního roku zpracováno**.

Co plánujeme v nejbližší době

- k tématu *sledování nemocného* v kurzu ošetrovatelské postupy již doplňujeme **3 praktická cvičení – 1. měření tělesné teploty, 2. měření pulzu a 3. měření krevního tlaku**.
- téma *přehled jednotlivých ošetrovatelských modelů* bude ještě doplněn o **praktické cvičení – využití modelů v praxi s úkolem - zpracování kasuistiky**.

3. BIOFYZIKA

Potápěčská medicína a hyperbaroxie

Cílem kurzu je seznámit studenty se základy sportovního a profesionálního potápění, tj zejména s fyzikálními a fyziologickými souvislostmi, vlivem přetlaku na člověka. Probírá vliv dýchání různých plynů v přetlaku, princip hyperbarické oxygenoterapie tj. dýchání kyslíku v přetlaku. Nastíní základní indikace a kontraindikace této metody a její postavení v dnešní medicíně. Z oblasti sportovního potápění seznámí se základním názvoslovím přístrojového vybavení, jeho funkcí.

Kurz je členěn do těchto kapitol:

- Fyzika a patofyziologie potápění. Anotace: po prostudování tématu získá posluchač přehled o fyzikálních zákonech které ovlivňují děje pod vodou a které ovlivňují i pobyt člověka v prostředí zvýšeného tlaku. Navazuje teorie vlivu tlaku na různé děje v organismu, včetně vzniku dekompresní nemoci
- Potápěčská medicína. Anotace: o prostudování tématu získá posluchač ucelený přehled o možných nehodách které se mohou přihodit v souvislosti s potápěním, včetně jejich diferenciální diagnostiky
- Kyslík v medicíně. Anotace: přehled o působení kyslíku na organismus, ve smyslu pozitivním i jeho nežádoucích účinků
- Hyperbarická oxygenoterapie. Anotace: přehled o léčebném použití hyperbarických komor k provádění hyperbarické oxygenoterapie.

Doporučený celkový studijní čas vytvořených materiálů je téměř 10 hodin.

materiály obsahují

- 50 stran souvislého textu

- 350 obrázků - slidů

4. BIOLOGIE

Molekulární anatomie buňky

Předkládaný materiál je rozdělen do 50 samostatných kapitol, při čemž každá kapitola pomocí originální obrazové tabule prezentuje vybranou problematiku molekulární anatomie buňky – pozornost je věnována zejména architektuře jádra, struktuře chromatinu, cytoskeletu, membránovým kompartmentům buňky a komunikaci mezi nimi, pojednávána jsou mezibuněčná spojení, problematika adheze a vzájemné komunikace buněk. V textech doprovázejících tyto tabule jsou diskutovány praktické dosahy probíraných molekulárních interakcí v klinické medicíně – například role primárních cílů a proteinů PKD1, PKD2 a PKD3 v jejich membráně při vzniku polycystické choroby ledvin či role receptory zprostředkované endocytózy při internalizaci LDL částic obsahujících cholesterol.

Stav plnění k 4.12. 2008:– 20 tabulí s doprovodnými texty hotovo a vloženo do prostředí Moodle, 30 tabulí hotovo - po doplnění popisků připraveno k vložení spolu s doprovodnými texty do Moodle – vložení plánováno do konce prosince 2008.

5. FARMAKOLOGIE

Ústav farmakologie a toxikologie předkládá na rok 2008 návrh vytvoření následujícího kurzu:

1. Obecná farmakologie II

Kurz navazuje na stávající z r. 2007 tématy "FYTOTERAPIE" a "TERAPEUTICKÉ SYSTÉMY". Cílem kurzu bude seznámit studenty se studijními materiály, které jsou obtížně dostupné jak v knižní tak i tištěné (české) podobě. Účelem je přiblížit problematiku a usnadnit studium nejobtížnějších kapitol obecné farmakologie., především farmakokinetiky a farmakodynamiky. Současně se zlepší podmínky pro přípravu studentů na praktická cvičení, na kterých pracují s počítačovými modely biologických systémů.

Kurz je rozsahem ekvivalentní cca **15 hodinám** prezenční výuky.

Řešitelé: Doc. MUDr. Jaroslav Koutenský, CSc.
MUDr. Monika Bludovská

6. FYZIOLOGIE

Závěrečná zpráva – projekt elektronického vzdělávání

Ústav fyziologie

1. Elektrokardiografie (EKG)

Autoři kurzu: MUDr. Jitka Švíglerová, Ph.D, Lukáš Galek

Kurz je určen pro studenty 2. ročníku směru všeobecné lékařství a zubní lékařství. Obsahuje pět témat, ve kterých se studenti postupně seznámí s podstatou vzniku EKG křivky, metodami registrace EKG, hodnocením EKG a s nejdůležitějšími mezníky z historie této diagnostické metody. Kurz obsahuje celkem 30 původních obrázků, 1 tabulku a 1 animaci. Kurz bude sloužit k přípravě studentů na praktická cvičení, na průběžný test z fyziologie kardiovaskulárního aparátu a na závěrečnou zkoušku z fyziologie.

2. Elektroencefalografie (EEG) - Electrical activity of the brain

Autoři kurzu: MUDr. Jitka Švíglerová, Ph.D, Doc. MUDr. Jana Slávková, CSc., MUDr. Petr Králíček

Kurz je určen pro studenty 2. ročníku všeobecného lékařství a zubního lékařství v českém jazyce a pro anglicky mluvící studenty všeobecného lékařství. Textový materiál obsahuje informace o vzniku elektrického signálu v mozku, metodách registrace EEG a popis jednotlivých EEG rytmů. Pro studenty všeobecného lékařství je navíc určena kapitola o evokovaných potenciálech. V kurzu je použito 12 původních obrázků. Obsah kurzu koresponduje s požadavky kladenými na studenty u závěrečné zkoušky.

3. Cardiac cycle (srdeční cyklus)

Autoři kurzu: MUDr. Jitka Švíglerová, PhD, Doc MUDr. Milan Štengl, Ph.D, Doc. MUDr. Jana Slávková, CSc.

Oproti původnímu plánu byla navíc vytvořena anglická verze kurzu „Srdeční cyklus“. Kurz obsahuje devět lekcí, první dvě lekce poskytují obecné informace o dané problematice, v dalších šesti lekcích se studenti seznámí vždy s jednou fází srdečního cyklu. V textových materiálech je použito celkem 22 původních obrázků. Závěrečná lekce obsahuje animaci, která znázorňuje tlakové, objemové a elektrické změny v srdci a cévách během jednotlivých fází srdečního cyklu a vzájemnou časovou souvislost těchto změn. Výukový materiál bude sloužit k přípravě studentů všeobecného a zubního lékařství na průběžný test z fyziologie kardiovaskulárního aparátu a na závěrečnou zkoušku z fyziologie.

7. SOCIÁLNÍ LÉKAŘSTVÍ

Kurz: Etika v medicíně

řešitelé : MUDr. Květuše Zikmundová, CSc.
doc. MUDr. Helena Zavázalová, CSc.

PŮVODNÍ PLÁN:

Hodinová dotace – 20hodin - kapitola á 2hodiny

Obsah:

- 1. Úvod do studia lékařské etiky a bioetiky**, základní pojmy, etiketa, vztah etika a právo, filosofie, psychologie, morálka, komunikace, metaetika, normativní etika a aplikovaná etika, sociální etika. Základní etické teorie, mravní normy, Hippokratova přísaha. Etické kategorie, hodnotový systém člověka, svědomí, hodnota života, kvalita života, základní bioetické principy: nonmaleficence, beneficence, respektování autonomie a informovaný souhlas, spravedlnost ve zdraví.
- 2. Profesní etika, "stavovská etika":** osobnostní předpoklady zdravotnické profese, vztah zdravotník a pacient, kompetentní pacient, compliance, důvěra, deontologie, kodexy, Etický kodex České lékařské komory, prolomení mlčenlivosti, kolegialita, reklama, další etické aspekty výkonu lékařského povolání. Etické rozhodování; mravní dilema;

problémová situace, kasuistiky, depersonalizace (odosobnění) , lobbying, mobbing, harašment, iatrogenní, event. další poškození pacienta zdravotníky.

3. **Etika vědecké práce . Etická problematika experimentu;** experiment výzkumný (neterapeutický) , terapeutický, experimenty na zvířatech, lidech, modelování ne počítači, klonování, transplantace a další problémy moderní vědy, etika publikační činnosti, nebezpečení zneužití moderní vědy
4. **Etika x ekonomika,** etická problematika alokace finančních zdrojů, stanovení priorit ve zdravotnictví, standardní péče, nadstandard, dostupná a ideální medicína, sociální eutanázie.
5. **Terminální etika;** smrt a různá pojetí jejího významu v lidském životě, bolest, paliativní terapie, eutanázie, pro a proti; "non resuscitare". Hospicová péče, potřeby a možnosti, situace v ČR.
6. **Etika týmové spolupráce.** Mezikolegiální vztahy, nekalá soutěž, reklama, apod.. Kontinuita a koordinace péče o pacienta, spolupráce zdravotníků a sociální sféry v rámci komunity.
7. **Etika v poskytování zdravotní a sociální péče-** zejména o handicapované osoby, diferencovaná péče, práva, deklarace, Deklarace lidských práv a svobod, Práva pacientů. Kodex zdravotních sester, sociálních pracovníků, vzdělávání, asociace, rodina, rodinní pečující, podpora společnosti, respitní péče, reminiscenční terapie, trénink paměti, komunikace neverbální.
8. **Problematika týrání** - dětí- Child Abuse and Neglect (CAN), týrání žen, týrání a diskriminace starých lidí, agismus, sociální eutanázie. Problém vyhoření – burn- out syndrom.
9. **Humanismus,** dehumanizace medicíny, holistický přístup- celostní medicína, superspecializace, přeceňování techniky, empatie . Etika ve zdravotnictví a další E –eugenika, ekonomika (alokace zdrojů), efektivita (účelná farmakoterapie, compliance, ..), equity, equality ve zdraví, ekologie a zdraví.
10. **Individuální odpovědnost za zdraví** – determinanty zdraví, zdravý životní styl, negativní determinanty a možnosti jejich ovlivnění, motivace, výchova ke zdraví, podpora zdraví (health promotion, protection), preventivní prohlídky, compliance terapie, kontinuita léčby, spolupráce pacienta a rodiny s lékařem a zdravotníky, simulace disimulace agravace potíží, alternativní medicína.

Použitá a doporučená literatura:

ANOTACE:

V poslední době s modernizací diagnostických a léčebných metod se medicína někdy i v běžné praxi spoléhá jen na přístroje a zapomíná vidět nemocného v souvislostech. Hovoří se nebezpečí odlidštění medicíny, dehumanizaci. Povolání lékaře a zdravotníka by si měli volit studenti s předpoklady pro dobrý vztah k handicapovaným, nemocným lidem bez rozdílu. Někdy se diskutuje, zda lze morálku a etiku vyučovat.. Jistě je třeba rozvíjet etické znalosti a zdůrazňovat podporovat humánní přístup a empatii profesionálů k nemocným.

Etika není vyučována na Lékařské fakultě jako samostatný obor, je logicky zařazována do výuky jak teoretických, tak ve vyšších ročnících i klinických oborů. Studenti jsou proškoleni pro práci s mrtvým lidským tělem a jeho částmi, pro laboratorní experimenty i připraveni na komunikaci s pacientem a nakládání s důvěrnými informacemi. Etické problémy narůstají v moderní společnosti s novými objevy medicíny a je dobré si některé morální zásady upevňovat a připomínat, eventuelně jiné problémy objevovat.

Ústav sociálního lékařství dlouhodobě zařazuje některá témata z etiky do výuky i do otázek ke stání zkoušce ze sociálního lékařství a veřejného zdravotnictví. Vzhledem k hodinové dotaci předmětu, který je vyučován teoreticky v 5. ročníku v bloku 6 dní nelze postihnout komplexněji problematiku morálky a etiky ve zdravotnictví. V současné době mohou studenti studovat i díky internetu a publikacím zde uveřejněným.

Texty k uvedeným tématům jistě nemohou etické problémy vystihnout komplexně a v širších souvislostech, ale budou vodítkem pro studium, pro praxi a motivací k hledání dalších témat a odpovědí studiem použité a doporučené literatury, v níž budou zase odkazy na další literární zdroje.

PLNĚNÍ :

SPLNĚNO BEZE ZBYTKU K 1.9.2008 A DOPLNĚNO O DALŠÍ TEXTY A KASUISTIKY.

Obsah kurzu na webových stránkách :

Předmluva- Důvody k zařazení následujících 10 témat pod názvem „Etika v medicíně“ do kurzu – **2 strany**

1. **Úvod do studia etiky a bioetiky –** **3 strany**
MUDr. Květuše ZIKMUNDOVÁ, CSc.

2. **Profesní etika, "stavovská etika" –** **6 stran**
MUDr. Květuše ZIKMUNDOVÁ, CSc.

3. Etika vědecké práce - <i>MUDr. Květuše ZIKMUNDOVÁ, CSc.</i>	4 strany
4. Etika a ekonomika <i>MUDr. Květuše ZIKMUNDOVÁ, CSc.</i>	6 stran
5. Etika terminální péče <i>Doc.MUDr. Helena ZAVÁZALOVÁ, CSc.</i>	3 strany
6. Etika týmové spolupráce <i>Doc.MUDr. Helena ZAVÁZALOVÁ, CSc.</i>	2 strany
7. Etika v poskytování zdravotní a sociální péče <i>MUDr. Květuše ZIKMUNDOVÁ, CSc.</i>	10 stran
8. Týrání, zneužívání a zanedbávání osob <i>MUDr. Květuše ZIKMUNDOVÁ, CSc.</i>	4 strany
9. Humanismus <i>MUDr. Květuše ZIKMUNDOVÁ, CSc.</i>	12 stran
10. Individuální odpovědnost za zdraví <i>Doc.MUDr. Helena ZAVÁZALOVÁ, CSc.</i>	3 strany
Učební texty celkem :	50 stran

Přílohy:

byly vypracovány navíc, jako vhodný doplněk pro lepší pochopení etických problémů v medicínské praxi – zejména kazuistiky mohou studentům dát možnost poznat eticky problémové situace a jejich řešení v medicínské praxi, zamýšlet se nad dilematickými situacemi.

Přílohy obsahují :

• Listina základních práv a svobod	3 strany
• Kazuistiky z časopisů ČLK Tempus Medicorum a monografie - Vondráček, L., Dvořáková, V. : Pochybení a sankce při poskytování lékařské péče. Grada 2007	58 stran
• Právní poradna ČLK z časopisů Tempus Medicorum	15 stran
• Prameny práva	2 strany
Přílohy celkem	78 stran
Závěr	2 strany

Celkem bylo zpracováno a připraveno pro studenty k doplnění výuky 130 stran textu.

V Plzni dne 27.11.2008

MUDr. Květuše Zikmundová, CSc.
Ústav sociálního lékařství

8. OVAVT

Oddělení výuky a aplikací výpočetní techniky (OVAVT) Lékařské fakulty v Plzni se v roce 2008 stalo hlavním koordinačním centrem distančního vzdělávání na LF UK v Plzni. Hlavními úkoly v r. 2008 bylo poskytovat technickou podporu tohoto vzdělávání, nadále provádět školení zájemců o systém Moodle, poskytovat podporu při vytváření a umisťování studijních materiálů do systému Moodle, prezentovat dosažené výsledky na konferencích atd. Tímto postupem bude zajištěna kontinuita stálého rozvoje DiV na LF na několik let dopředu. Nedílnou součástí bezproblémového fungování LMS Moodle je také správa a upgrade hardwarového vybavení. V letošním roce se nám podařilo koncepčně vyřešit systém zálohování dat LMS Moodle. Provedli jsme také poměrně spleťitý upgrade LMS Moodle z verze 1.6.3. na aktuální stabilní verzi 1.8.6. Poslední inovace, která se nám v tomto roce zdařila, bylo vytvoření nového vlastního designu s charakteristickými prvky Lékařské fakulty v Plzni.

Kromě výše zmíněných úkolů je však OVAVT také významným tvůrcem řady elektronických vzdělávacích kurzů. V roce 2008 OVAVT inovovalo povinný předmět - Základy výpočetní techniky o multimediální SCORM balíčky zaměřené na Windows XP, Word, Outlook, Excel a PowerPoint. Druhým vytvořeným e-kurzem je zpracování volitelného předmětu Lékařská statistika.

Lékařská statistika

U elektronického kurzu určeného pro postgraduální studenty jsme zvolili kombinovanou formu výuky. Rozsah výuky je **14 hodin**. Obsahem kurzu je statistika a její členění, statistické postupy, statistické pojmy, základní grafické zpracování dat, základy teorie pravděpodobnosti, teoretické rozdělení pravděpodobností, výběrové charakteristiky, testování hypotéz, vybrané parametrické testy pro jeden a dva výběry. Devět tématických okruhů obsahuje studijní materiály ekvivalentu 120 stran A4 textu. Praktické příklady v Excelu v počtu šesti jsou pro větší názornost podpořeny multimediálními animacemi postupu řešení. Kurz obsahuje i reálné příklady z medicínského prostředí. Nasazení kurzu do plného provozu plánujeme na letní semestr 2009.